

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

HELSINGISSÄ.

maaliskuun 20 p:nä 19.23.

N:o 1000.

Suomen Eduskunnan Pankki-
valtuusmiehille.

Laap. 21/3 23
Jul. 24/III *File 55*

Pankkivaltuusmiehet ovat kirjelmässä 12 päiväl-
tä syyskuuta 1922 N:o 67 mainitsemistaan syistä
ehdottaneet, että kun nousee kysymys valtiolainan
ottamisesta, Suomen pankin hallinnolle annettaisiin
tilaisuus niinhyvin lausua siitä mielensä kuin
myös sittemmin olla osallisena asian yhteydessä o-
levia eri kysymyksiä koskevissa neuvotteluissa.

Tämän johdosta valtiovarainministeriö vastauk-
seksi ilmoittaa, että vastaisissa uusissa laina-
hankkeissa pankkivaltuusmiesten edellämainittu ehdo-
tus tullaan varteen ottamaan.

Samalla valtiovarainministeriö lähettää pankki-
valtuusmiehille tänä päivänä päätetyn Hallituksen e-
sityksen Eduskunnalle Hallituksen valtuuttamisesta

valtion lyhytaikaisen dollarivelan vakauttamiseen

Ministeri

Riskyt.

J. W. S. Niemi

Elintarpe
rican Reli
1919 on
toimesta
porationille
3,909,066 de
arvosta, jo
lyhennetty
joten jälle
ria 98 sentt
1920 otettu
4,992,649 de
myöskin
elintarpeid
Nämä mo
ensinmaini
ministeriön
torin kirjo
konttorissa
ten lyhyta
juosset v
erääntynee
päivänä k
kun U. S.
1920 lopetti
mainitut s
rältään tek
ria 17 sen
valtiokassa
Syynä si
koja eikä
määräaika
suus Yhdy
lisista aiko
Europan er
myönnettyj
näiden ja t

Hallituksen esitys Eduskunnalle Hallituksen valtuuttamisesta valtion lyhytaikaisen dollarivelan vakauttamiseen.

Elintarpeiden ostamista varten American Relief Administrationilta vuonna 1919 on silloisen elintarveministeriön toimesta annettu U. S. Grain Corporationille velkasitoumuksia yhteensä 3,909,066 dollarin ja 58 sentin nimellisarvosta, josta kuitenkin jälkepäin on lyhennetty 619,789 dollaria 60 senttiä, joten järeille jäi velkaa 3,289,276 dollaria 98 senttiä. Tämän lisäksi on vuonna 1920 otettu U. S. Grain Corporationilta 4,992,649 dollarin 19 sentin laina, joka myös on pääasiallisesti käytetty elintarpeiden hankintaan Amerikasta. Nämä molemmat velkamäärät, joista ensimmäinen on lakkautetun elintarveministeriön, nykyisen valtion viljakonttorin kirjoissa ja jälkimmäinen valtiokonttorissa kirjattuna valtion ulkomaisen lyhytaikaisten velkain tilillä, ovat juosseet viiden prosentin korolla ja erääntyneet takaisin maksettaviksi 30 päivänä kesäkuuta 1921. Sen jälkeen, kun U. S. Grain Corporation vuonna 1920 lopetti toimintansa, ovat sen edellämaitut saatavat, jotka pääomamäärältään tekevät yhteensä 8,281,926 dollaria 17 senttiä, siirtyneet Yhdysvaltain valtiokassan saataviksi.

Syynä siihen, ettei puheenaolevia velkoja eikä myöskään niiden korkoja ole määräämisenä maksettu, on ollut tietoisuus Yhdysvaltain Hallituksen suosiollisista aikomuksista antaa helpotuksia Europan eri valtioille m. m. Suomelle myönnettyjen lainain takaisinmaksun nähden ja tarkoitus välttää suuria kurs-

sitappioita sen johdosta, että markan arvo, sen jälkeen kuin lainat otettiin, siinä määrin huonontui, että, kun dollari kesällä vuonna 1919 maksoi 11 markkaa, sen hinta vuoden 1921 kesäkuun loppuun mennessä nousi yli 61 markan.

Keväällä vuonna 1922 saapui tšekäläiseltä Yhdysvaltain lähettiläältä Hallitukselle ilmoitus, että Yhdysvaltain kongressi oli saman vuoden helmikuun 9 päivänä hyväksynyt lain, jonka perusteella oli asetettu erityinen komisioni Yhdysvaltain ulkovalloille antamien lainain järjestämistä varten. Sanotun lain mukaan oli komisionille annettu valtuus lykätä lainain takaisinmaksuaika aina 15 päivään kesäkuuta 1947 ja alentaa niiden korko aina 4 1/4 % asti. Tämän johdosta ryhtyi Hallitus toimenpiteisiin velan järjestämiseksi. Kun sittemmin Englanti niissä neuvotteluissa, joita käytiin sen velkain vakauttamisesta, ehdotti itselleen lievempiä ehtoja, kuin edellämaitun lain mukaan oli mahdollista myöntää, ja vihdoon onnistuikin pyrkimyksissään, on myös Suomen Hallituksen taholta sanotulle komisionille ehdotettu, että Suomenkin velka Yhdysvalloille saataisiin järjestää pääasiallisesti samallaisilla ehdoilla, joilla sanotun suurvallan velka on vakautettu. Nytemmin onkin Washingtonissa olevalta lähettiläältäämme, jonka kautta neuvotteluja asiasta on käyty, saapunut tieto, että komisioni on ehdotukseen suostunut. Tämän mukaisesti tulisivat Suomen

velan vakauttamisehdot olemaan pääasiallisesti seuraavat: Maksamaton korko 15 päivään joulukuuta 1922 laskeaan $4\frac{1}{4}$ % mukaan ja tekee se yhteensä 1,027,389 dollaria 83 senttiä. Tästä korkomäärästä maksetaan käteisesti 309,316 dollaria ja jäännös 718,073 dollaria 83 senttiä lisätään velan pääomaan, joka silloin nousee 9,000,000 dollariin. Korkoa sanotusta velkapääomasta suoritetaan 15 päivästä joulukuuta 1922 alkaen 15 päivään joulukuuta 1932 asti 3 % mukaan ja sen jälkeen, kunnes velka on maksettu, $3\frac{1}{2}$ % mukaan vuodessa. Korko maksetaan puolivuositain, kesäkuun 15 päivänä ja joulukuun 15 päivänä. Velan kuoletaminen tapahtuu 62 vuoden kuluessa määrätyn kuoletussuunnitelman mukaan, mutta on Suomi oikeutettu 90 päivän irtisanomisajan jälkeen kuoletamaan suuremmankin osan velkaa, kuin kuoletussuunnitelma edellyttää, ja tapahtuu kuoletus tällöin irtisanomisajan jälkeisenä ensimmäisenä koronmaksupäivänä. Velan kuoletukseen voidaan käyttää myöskin Yhdysvaltain Halli-

tuksen 6 päivän huhtikuuta 1917 jälkeen antamia obligatsioneja ja niiden erääntyneitä kuponkeja parikurssin mukaan.

Washingtonissa olevan lähettiläämme ilmoituksen mukaan tulee Suomen velan vakauttamisasia, josta väliaikainen sopimus on jo allekirjoitettu, alistettavaksi Yhdysvaltain kongressin hyväksyttäväksi.

Hallitus, joka puolestaan katsoo edelläesitetyt velan vakauttamisehdot erittäin edullisiksi, ei kuitenkaan Eduskunnan suostumuksetta voi tehdä lopullista sopimusta asiassa. Tämän vuoksi ehdotetaan,

että Eduskunta antaisi suostumuksensa Pohjois-Amerikan Yhdysvalloille olevan 9,000,000 dollarin suuruisen velan vakauttamiseen siten, että velan takaisinmaksuaika on 62 vuotta ja korko kymmenenä ensimmäisenä vuonna 3 % ja sen jälkeen $3\frac{1}{2}$ % sekä valtuutaisi valtioneuvoston muista tarkemmista ehdoista sopimaan.

Helsingissä, 20 päivänä maaliskuuta 1923.

Tasavallan Presidentti

Valtiovarainministeri

För ink
Relief Ad
nom däv
åtgärd å
färdats sk
belopp av
58 cent, va
619,789 dol
stående sk
cent. Dess
Grain Corp
4,992,649 do
väl huvuds
fande av li
dessa skul
rämnada å
medelsmini
spannmålsk
är bokfört
kets kortva
delsers räkn
cents ränta
den 30 juni
Corporation
verksamhet
godohavand
loppet sam
cent, överg
statskassa.
Att vark
bindelser el
på förfallod
derkunnighe
Regerings v
lätnader m

Regeringens proposition till Riksdagen angående bemyndigande för Regeringen att konsolidera statsverkets kortvariga dollargäld.

För inköp av livsmedel hos American Relief Administration år 1919 har genom dåvarande livsmedelsministeriets åtgärd åt U. S. Grain Corporation utfärdats skuldförbindelser å ett nominellt belopp av sammanlagt 3,909,066 dollar 58 cent, varå dock sedermera avkortats 619,789 dollar 60 cent, så att den återstående skulden utgör 3,289,276 dollar 98 cent. Dessutom har år 1920 hos U. S. Grain Corporation upptagits ett lån av 4,992,649 dollar 19 cent, vilket lån jämväl huvudsakligen använts till anskaffande av livsmedel från Amerika. Båda dessa skuldbelopp, av vilka det förstnämnda återfinnes i det indragna livsmedelsministeriets, numera statens spannmålskontors böcker och det senare är bokfört å statskontoret på statsverkets kortvariga utländska skuldförbindelsers räkning, hava löpt med fem procents ränta och förfallit till betalning den 30 juni 1921. Efter det U. S. Grain Corporation år 1920 upphörde med sin verksamhet, hava dess förenämnda tillgodohavanden, utgörande till kapitalbeloppet sammanlagt 8,281,926 dollar 17 cent, övergått till Förenta Staternas statskassa.

Att varken ifrågavarande skuldförbindelser eller ränta å desamma erlagts på förfallodag, har haft sin orsak i underkunnigheten om Förenta Staternas Regerings välvilliga avsikt att medgiva lättnader med avseende å återbetalning

gen av de lån, som beviljats åtskilliga stater i Europa, däribland Finland, ävensom i åstundan att undvika stora kursförluster, enär markens värde efter lårens upptagande sjunkit så att, medan dollarn år 1919 betalades med 11 mark, dess pris vid utgången av juni 1921 översteg 61 mark.

Våren 1922 ingick från Förenta Staternas härvarande sändebud till Regeringen ett meddelande därom, att Förenta Staternas kongress den 9 februari samma år antagit en lag, på grund varav en särskild kommission blivit tillsatt för ordnande av Förenta Staternas åt utländska makter beviljade lån. Enligt sagda lag hade kommissionen bemyndigats att medgiva anstånd med återgåldandet av lånen intill den 15 juni 1947 samt att sänka räntan å desamma ända till 4 $\frac{1}{4}$ %. Med anledning härav skred Regeringen till åtgärder för gäldens reglering. Då England sedermera vid de underhandlingar, som fördes beträffande konsolidering av dess skulder, föreslog för sig lindrigare villkor, än enligt förberörde lag kunde medgivas, och slutligen även lyckades i sina strävanden, har jämväl från Finlands Regerings sida för kommissionen föreslagits, att också Finlands gäld till Förenta Staterna finge ordnas på i huvudsak enahanda villkor som nämnda stormakts skuld konsoliderats. Numera har ock från vårt sändebud i Washington, ge-

nom vilken underhandlingarna i saken förts, ingått underrättelse därom, att kommissionen samtyckt till förslaget. I enlighet härmed komme villkoren för konsolidering av Finlands gäld att i huvudsak bliva följande: den intill den 15 december 1922 oguldna räntan beräknas efter 4 $\frac{1}{4}$ % och utgör inalles 1,027,389 dollar 83 cent. Av detta räntebelopp erlägges kontant 309,316 dollar och återstoden, 718,073 dollar 83 cent lägges till gäldens kapitalbelopp, som då stiger till 9,000,000 dollar. I ränta å sagda kapital-skuld erlägges från och med den 15 december 1922 till den 15 december 1932 3 % samt därefter och intill dess skulden återbetalats 3 $\frac{1}{2}$ % om året. Räntan erlägges halvårsvis den 15 juni och den 15 december. Gäldens amortering sker under loppet av 62 år enligt fastställd amorteringsplan, men är statsverket berättigat att efter 90 dagars uppsägningstid amortera jämväl en större del av gälden än i amorteringsplanen förutsättes, och sker amorteringen då på först infallande räntebetaldningsdag efter uppsägningstidens utgång. För amortering av gälden kunna användas även av För-

enta Staternas Regering efter den 6 april 1917 utgivna obligationer och förfallna kuponger till desamma efter parikurs.

Enligt meddelande från vårt sändebud i Washington kommer frågan om konsolidering av Finlands skuldförbindelse, varom provisorisk överenskommelse redan undertecknats, att underställas Förenta Staternas kongress' godkännande.

Emellertid kan Regeringen, som för sin del anser förberörda villkor för gäldens konsolidering synnerligen förmånliga, ej utan Riksdagens samtycke träffa slutligt avtal i saken. Fördenskull föreslås,

att Riksdagen ville lämna sitt bifall till konsolidering av en 9,000,000 dollar stor gäld till Nord-Amerikas Förenta Stater sålunda, att gäldens återbetalningstid bleve 62 år samt räntan under de tio första åren 3 % och därefter 3 $\frac{1}{2}$ %, ävensom bemyndiga statsrådet att överenskomma om övriga närmare villkor.

Helsingfors, den 20 mars 1923.

Republikens President

Finanminister